

A full-length marble statue of Aphrodite of Knidos, standing and holding a mirror. The statue is made of white marble and shows signs of age and wear. It depicts a female figure with a draped garment (himation) over her left shoulder and a small, ornate object (possibly a mirror or a piece of jewelry) in her right hand. The figure is standing on a simple, rectangular base. The background is plain white.

Από τα μνημεία της Τροιζήνας που περιγράφει ο Πausanias, μόνο το ιερό του Ιππολύτου έχει ανασκαφεί σε μεγάλη έκταση και αποτελεί επισκέψιμο αρχαιολογικό χώρο. Εκεί τιμήθηκε ο γιος του Θησέα ως ήρωας και τοπικός θεός.

Η ηρωολατρεία του Ιππολύτου άρχισε στη Γεωμετρική περίοδο, σε υπαίθριο τέμενος με πεντάπλευρο περίβολο. Στο δυτικό όριο εκείνου κτίστηκε κατόπιν ναῖσκος με πρόσοψη στα δυτικά και ακριβώς απέναντι από την είσοδό του κατασκευάστηκε κτιστός ορθογώνιος βωμός.

Αργότερα, το τέμενος επεκτάθηκε προς τα δυτικά, με τη διαμόρφωση ανδρήρου οριζόμενου από ορθογώνιο περίβολο με μνημειακό πρότυπο στη βόρεια πλευρά και στενή δευτερεύουσα είσοδο στη ΝΔ γωνία του, από την οποία ήταν προσπελάσιμος ένας κτιστός υπόγειος θάλαμος, κάτω από το δυτικό σκέλος του περιβόλου. Στο νότιο τμήμα του ανδρήρου κατασκευάστηκαν κτήριο του οποίου η μορφή είναι αμφίβολη λόγω της κακής διατήρησής του, μικρή στοά εφαιπτόμενη στον δυτικό τοίχο του περιβόλου και μνημειακή κρήνη ενσωματωμένη στη νότια πλευρά του. Στα ανατολικά του ανδρήρου ανεγέρθηκε στους ελληνοιστικούς χρόνους μεγάλο τετράγωνο οικοδόμημα με κεντρική περίστυλη αυλή.

Την ίδια περίοδο ιδρύθηκε στα ΝΑ του αρχαιότερου τεμένους περίπτερος ναός με πρόσοψη στα ανατολικά. Σε αυτόν πιθανότατα λατρευόταν ο Ιππόλυτος μετά την αποθέωσή του από τους Τροιζήνιους.

Στα ΒΔ του Ιππολυτείου σώζονται τα ερείπια της Παναγίας Επισκοπής, η οποία θεωρείται ότι κτίστηκε στη θέση του ναού της Αφροδίτης Κατασκοπίας.

Ναός Ιππολύτου (1)

Ο ναός που αποδίδεται στον Ιππόλυτο είναι το πρώτο μνημείο που συναντά ο επισκέπτης. Τα σωζόμενα θεμέλια δείχνουν ότι πρόκειται για περίπτερο εκατόμπεδο με πρόναο στην ανατολική πλευρά, σηκό και υποτυπώδη οπισθόδομο. Στην περίπτωση υπολογίζεται ότι υπήρχαν 6x11 κίονες. Η κατασκευή του τοποθετείται στον ύστερο 4ο αι. π.Χ.

Μνημειακό πρότυπο και ορθογώνιος περίβολος (2)

Η πρόσβαση στο άνδρηρο που εκτείνεται ΒΔ του περίπτερου ναού γινόταν από μνημειακό πρότυπο στο οποίο οδηγούσε επικλινή αναβάθρα. Το πρότυπο είχε προθάλαμο στο ανατολικό τμήμα του, θυραίο τοίχο με τρία ανοίγματα και δεύτερο,

- 01 Το τελετουργικό εστιατόριο του Ιππολυτείου.
- 02 Άποψη της βυζαντινής εκκλησίας της Επισκοπής από ΝΑ.
- 03 Πήλινο ξανόμορφο ειδώλιο των ύστερων γεωμετρικών ή πρώιμων αρχαϊκών χρόνων, από το τέμενος του Ιππολύτου.
- 04 Πήλινος κάνθαρος με την επιγραφή ΥΓΕΙΑΣ, από τάφο του 3ου αι. π.Χ.
- 05 Αναθηματικό ανάγλυφο του 4ου αι. π.Χ. με παράσταση γυναικείας μορφής, πιθανώς της Αφροδίτης, από το χώρο της Επισκοπής.
- 06 Χάλκινο νόμισμα της Τροιζήνας που απεικονίζει τον Θησέα να ανασηκώνει το βράχο για να πάρει τα σανδάλια και το ξίφος του Αιγέα (2ος–3ος αι. μ.Χ.).

μεγαλύτερο θάλαμο στο δυτικό. Η αναβάθρα, το πρότυπο και ο περίβολος του ανδρήρου αποτελούν ενιαίο αρχιτεκτονικό σύνολο. Η κατασκευή τους μπορεί να τοποθετηθεί στο τέλος του 5ου ή στις αρχές του 4ου αι. π.Χ. με βάση τη μορφή του προτύπου και την τοιχοδομία του περιβόλου.

Γεωμετρικό τέμενος / Μνήμα Ιππολύτου (3)

Νότια του προτύπου εντοπίστηκε υπαίθριο τέμενος με πεντάπλευρο περίβολο, πιθανόν ο αρχικός πυρήνας της λατρείας του Ιππολύτου. Ο πρώτος ανασκαφέας αναφέρει εδώ έναν μικρό «γήλοφο» που μπορεί να ήταν το μνήμα του ήρωα, καθώς είχε τη μορφή τύμβου, κατά τον Pausanias. Όστρακα των γεωμετρικών χρόνων που βρέθηκαν στο χώρο δείχνουν ότι τότε άρχισε η ηρωολατρεία. Από τον περίβολο σώζονται σήμερα μόνο ο βόρειος τοίχος και μικρό τμήμα του ανατολικού.

Ναῖσκος με πρόσοψη στα δυτικά (4)

Δίπλα στο γεωμετρικό τέμενος, διακρίνονται κατάλοιπα ναῖσκου με πρόσοψη στα δυτικά. Πρόκειται για ορθογώνιο κτίσμα (περίπου 4,20x5,50 μ.), με ανοικτό προθάλαμο και σηκό. Ο προσανατολισμός του φανερώνει ότι ήταν αφιερωμένο σε χθόνια θεότητα ή ήρωα, όπως ήταν αρχικά ο Ιππόλυτος. Η κατασκευή του χρονολογείται πιθανότατα στις αρχές του 5ου αι. π.Χ.

Βωμός με τετράστυλο (5)

Απέναντι από το ναῖσκο, σώζονται τα θεμέλια κτιστού βωμού, του τύπου του επιμήκους χαμηλού ορθογώνιου βωμού με τετράστυλο. Σε καθεμιά από τις μακριές πλευρές του διακρίνονται δύο λιθόκτιστες βάσεις που στήριζαν τους κίονες. Πιθανότατα είναι σύγχρονος με το ναῖσκο.

Υπόγειος θάλαμος / «Τάφος Ιππολύτου» (6)

Κάτω από τη δυτική πλευρά του ανδρήρου υπάρχει υπόγειο ορθογώνιο κτίσμα με είσοδο στη δυτική πλευρά. Ο προσανατολισμός του υποδεικνύει ότι και αυτό πρέπει να σχετιζόταν με ηρωολατρεία. Στο κέντρο του σώζεται μικρός τετράγωνος βωμός. Η τοιχοδομία του θαλάμου παραπέμπει στους ύστερους αρχαϊκούς χρόνους. Ίσως πρόκειται για τον τάφο του Ιππολύτου που οι Τροιζήνιοι δεν έδειχναν στους ξένους.

«Ναῖσκος με πρόσοψη στα ανατολικά» / «Οἶκος» με πρόσοψη στα βόρεια (7)

Στο νότιο τμήμα του ανδρήρου, σώζονται τα θεμέλια ορθογώνιου κτηρίου, το οποίο ερμηνεύτηκε ως